

PRAVIDLA A POSTUPY

PRO IMPLEMENTACI FINANČNÍHO MECHANISMU EHP 2004-2009

přijata *Výborem pro řízení finančního mechanismu EHP* dne 16.06.2004
.na základě článku 8 Protokolu 38a ke Smlouvě o rozšíření EHP

1.	ÚVOD.....	4
1.1	Rozsah	
1.2	Výbor finančního mechanismu EHP a Kancelář finančního mechanismus (KFM).....	4
1.3	Koordinace s Norským finančním mechanismem.....	4
1.4	Národní kontaktní místo.....	4
1.5	Memorandum o porozumění.....	4
1.6	Odpovědnost.....	5
1.7	Platné právo a jurisdikce.....	5
1.8	Časový rámec a termíny.....	5
1.8.1	Přidělování finančních prostředků.....	5
1.8.2	Předkládání žádostí	5
1.8.3	Návrhy záměrů projektů.....	5
1.8.4	Zrušení závazku již přidělených částek	6
1.9	Finanční rámec.....	6
1.10	Náklady na řízení.....	8
2.	PROJEKTY A PROJEKTOVÁ POMOC.....	9
2.1	Prioritní sektory	9
2.2	Typy projektů pomoci.....	9
2.2.1	Individuální projekty	9
2.2.2	Programy (skupiny projektů)	10
2.2.3	Specifické formy grantové pomoci	10
2.2.3.1	Blokové granty	10
2.2.3.2	Podpora na přípravu projektů	10
3.	VÝDAJE A FINANCOVÁNÍ.....	12
3.1	Oprávněnost výdajů	12
3.1.1	Doplňková pomoc	12
3.1.2	Počáteční datum pro oprávněnost výdajů.....	12
3.1.3	Konec období oprávněnosti výdajů.....	12
3.1.4	Daň z přidané hodnoty a jiné daně a poplatky	12
3.1.5	Podrobné předpisy o oprávněnosti výdajů.....	12
3.2	Výše grantové pomoci a spolufinancování.....	12
3.2.1	Projekty generující příjmy.....	13
3.2.2	Uplatnění principu „znečišťovatel platí“	13

3.3	<i>Překročení nákladů a úspory investičních rozpočtů</i>	13
4.	POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTÍ	14
4.1	<i>Žadatelé</i>	14
4.2	<i>Oznámení o dostupnosti grantů finančního mechanismu EHP</i>	14
4.3	<i>Jazyk</i>	14
4.4.	<i>Žádost</i>	14
4.5	<i>Hodnocení ze strany KFM</i>	14
4.6	<i>Posouzení ze strany Komise</i>	15
4.7	<i>Rozhodnutí Výboru pro finanční mechanismus EHP</i>	15
4.8	<i>Grantová dohoda</i>	15
5.	IMPLEMENTACE	16
5.1	<i>Předkládání zpráv a monitorování</i>	16
5.2	<i>Externí monitorování ze strany KFM</i>	16
5.3	<i>Platby</i>	16
5.4	<i>Publicita</i>	17
6.	AUDITY A FINANČNÍ KONTROLA	18
6.1	<i>Transparentnost a evidence dokumentů</i>	18
6.2	<i>Finanční kontrola, audit a opatření přijímajícího státu proti podvodům</i>	18
6.3	<i>Rada auditorů ESVO</i>	18
6.4	<i>Audity a inspekce organizované Výborem pro finanční mechanismus EHP</i> . 19	
7.	DOKONČENÍ PROJEKTŮ	20
7.1	<i>Dokončení projektů</i>	20
7.2	<i>Ex post hodnocení</i>	20
7.3	<i>Další povinnosti po dokončení</i>	20

1. ÚVOD

1.1 Rozsah

Pravidla a postupy pro implementaci finančního mechanismu EHP (dále jen *Pravidla a postupy*) byly přijaty v souladu s článkem 8 Protokolu 38a k Dohodě o EHP.

Pravidla a postupy mohou být změněny rozhodnutím Výboru finančního mechanismu EHP (dále jen *Výbor*) pod podmínkou následného schválení ze strany Stálého výboru států ESVO.

Výbor přijme další postupy uvedené v těchto *Pravidlech a postupech*.

1.2 Výbor finančního mechanismu a Kancelář finančního mechanismu (KFM) EHP

Výbor řídí finanční mechanismus EHP. *Výbor* přijímá rozhodnutí o poskytnutí pomoci.

Výboru pomáhá Kancelář finančního mechanismu (dále jen *KFM*). *KFM* odpovídá za každodenní implementaci finančního mechanismu EHP a slouží jako kontaktní místo.

1.3 Koordinace s Norským finančním mechanismem

Všechny přijímající státy a *KFM* úzce koordinují využívání finančního mechanismu EHP s využíváním Norského finančního mechanismu.

1.4 Národní kontaktní místo

Národní kontaktní místo nese celkovou odpovědnost za řízení činností finančního mechanismu EHP v přijímajícím státě a slouží jako kontaktní místo. Dále nese odpovědnost za identifikaci, plánování, implementaci a monitorování projektů a rovněž za využívání finančních prostředků finančního mechanismu EHP.

1.5 Memorandum o porozumění

K zajištění efektivní implementace finančního mechanismu EHP uzavřou státy ESVO a každý přijímající stát Memorandum o porozumění (MoP). Tato memoranda o porozumění mj.:

- uvádějí seznam oblastí intervence navržených v programovém rámci, kterým je nutno věnovat zvláštní pozornost,
- stanoví specifické formy grantové pomoci,
- navrhnou ustavení řídicí struktury pro implementaci finančního mechanismu EHP v přijímajícím státě a
- stanoví rámec pro spolupráci.

1.6 Odpovědnost

Odpovědnost států ESVO je omezena, pokud jde o finanční mechanismus EHP, na poskytování finančních prostředků na podporu projektů v souladu s příslušnými grantovými dohodami.

Státy ESVO, ani *Výbor* nebo KFM nepřijímají žádnou odpovědnost vůči přijímajícímu státu, navrhovatelům projektů nebo třetím stranám.

1.7 Platné právo a jurisdikce

Spolupráce mezi finančním mechanismem EHP a přijímajícími státy se řídí zákony Norského království.

Nemohou-li být vyřešeny smírem předkládají se veškeré spory, které mohou z této spolupráce vzniknout, Oslo Tingrett v Norsku.

Finanční mechanismus EHP může požadovat výkon jakéhokoli rozsudku nebo soudního příkazu u jakéhokoli soudu nebo příslušného úřadu na území přijímajícího státu nebo jiné země, ve které má přijímající stát svá aktiva.

Přijímající stát pověří své *Národní kontaktní místo* pravomocí přejímat jeho jménem pomoc programu.

1.8 Časový rámec a termíny

Termíny uvedené níže jsou konečné a platí pro všechny typy projektů. Orgány odpovědné za implementaci specifických forem grantové pomoci nebo programů (skupiny projektů) musí respektovat stejné lhůty.

1.8.1 Přidělování finančních prostředků

V souladu s článkem 2 Protokolu 38a bude finanční mechanismus EHP přidělovat finanční prostředky od 1. května 2004 do 30. dubna 2009 (dále jen *Smluvní období*). Žádné smlouvy nebudou uzavřeny po 30. dubnu 2009.

1.8.2 Předkládání žádostí

Předložení kompletních žádostí o grant nebo o další přidělení finančních prostředků bude akceptováno **do 31. ledna 2009**.

1.8.3 Návrhy záměrů projektů

Předložené Návrhy záměrů projektů (srov. čl. 4.4 odst. 3) budou akceptovány do 31. října 2008.

1.8.4 Zrušení závazku již přidělených částek

Žádosti o zrušení závazku již přidělených částek budou akceptovány do 31. října 2008.

1.9 Finanční rámec

V souladu s článkem 2 Protokolu 38a dají státy ESVO k dispozici pro finanční mechanismus EHP celkovou částku ve výši 600 miliónů eur. Částka se uvolní v pěti ročních tranších po 120 miliónech eur během smluvního období.

V souladu s čl.8 odst. 3 Protokolu 38a se náklady na řízení hradí z celkové částky. Další ustanovení v tomto smyslu upravuje článek 1.10 níže.

Tabulka 1

Limity souhrnných částek před a po odečtení nákladů na řízení v mil. EUR

	Limit souhrnných částek (mil.Euro)	Limit souhrnných částek po odečtení nákladů na řízení (mil.Euro)
Rok 1: 1. května 2004 – 30. dubna 2005	120	115,20
Rok 2: 1. května 2005 – 30. dubna 2006	240	230,40
Rok 3: 1. května 2006 – 30. dubna 2007	360	345,60
Rok 4: 1. května 2007 – 30. dubna 2008	480	460,80
Rok 5: 1. května 2008 – 30. dubna 2009	600	576,00

Limity souhrnných částek pro každý z přijímajících států před a po odečtení nákladů na řízení jsou uvedeny v tabulce 2 a vycházejí z rozdělovacího klíče stanoveného v článku 5 Protokolu 38a. Výdaje související s posudky, monitorováním, následným hodnocením a technickou pomocí jsou hrazeny z čistých částek. Limity souhrnných částek pro každý z přijímajících států jsou pouze indikativní.

Tabulka 2

Indikativní limity souhrnných částek pro každý z přijímajících států před a po odečtení nákladů na řízení v EUR

Příjemce	Rok 1	Rok 2	Rok 3	Rok 4	Rok 5
Česká republika	9.7080	19.4160	29.1240	38.8320	48.5400
<i>čistá částka</i>	<i>9.3197</i>	<i>18.6394</i>	<i>27.9590</i>	<i>37.2787</i>	<i>46.5984</i>
Estonsko	2.0160	4.0320	6.0480	8.0640	10.0800
<i>čistá částka</i>	<i>1.9354</i>	<i>3.8707</i>	<i>5.8061</i>	<i>7.7414</i>	<i>9.6768</i>
Řecko	6.8520	13.7040	20.5560	27.4080	34.2600
<i>čistá částka</i>	<i>6.5779</i>	<i>13.1558</i>	<i>19.7338</i>	<i>26.3117</i>	<i>32.8896</i>
Španělsko	9.1680	18.3360	27.5040	36.6720	45.8400
<i>čistá částka</i>	<i>8.8013</i>	<i>17.6026</i>	<i>26.4038</i>	<i>32.2051</i>	<i>44.0064</i>
Kypr	0.2520	0.5040	0.7560	1.0080	1.2600
<i>čistá částka</i>	<i>0.2419</i>	<i>0.4838</i>	<i>0.7258</i>	<i>0.9677</i>	<i>1.2096</i>
Lotyšsko	3.9480	7.8960	11.8440	15.7920	19.7400
<i>čistá částka</i>	<i>3.7901</i>	<i>7.5802</i>	<i>11.3702</i>	<i>15.1603</i>	<i>18.9504</i>
Litva	5.4000	10.8000	16.2000	21.6000	27.0000
<i>čistá částka</i>	<i>5.1840</i>	<i>10.3680</i>	<i>15.5520</i>	<i>20.7360</i>	<i>25.9200</i>
Maďarsko	12.1560	24.3120	36.4680	48.6240	60.7800
<i>čistá částka</i>	<i>11.6698</i>	<i>23.3395</i>	<i>35.0093</i>	<i>46.6790</i>	<i>58.3488</i>
Malta	0.3840	0.7680	1.1520	1.5360	1.9200
<i>čistá částka</i>	<i>0.3686</i>	<i>0.7373</i>	<i>1.1059</i>	<i>1.4746</i>	<i>1.8432</i>
Polsko	56.1600	112.3200	168.4800	224.6400	280.8000
<i>čistá částka</i>	<i>53.9136</i>	<i>107.8272</i>	<i>161.7408</i>	<i>215.6544</i>	<i>269.5680</i>
Portugalsko	6.2640	12.5280	18.7920	25.0560	31.3200
<i>čistá částka</i>	<i>6.0134</i>	<i>12.0269</i>	<i>18.0403</i>	<i>24.0538</i>	<i>30.0672</i>
Slovinsko	1.2240	2.4480	3.6720	4.8960	6.1200
<i>čistá částka</i>	<i>1.1750</i>	<i>2.3501</i>	<i>3.5251</i>	<i>4.7002</i>	<i>5.8752</i>
Slovensko	6.4680	12.9360	19.4040	25.8720	32.3400
<i>čistá částka</i>	<i>6.2093</i>	<i>12.4186</i>	<i>18.6278</i>	<i>24.8371</i>	<i>31.0464</i>
celkem	120.0000	240.0000	360.0000	480.0000	600.0000
<i>čistá částka</i>	<i>115.2000</i>	<i>230.4000</i>	<i>345.6000</i>	<i>460.8000</i>	<i>576.0000</i>

Aby mohly předkládat návrhy projektů přijatelné velikosti, bude nejmenším přijímajícím státům, tj. Estonsku, Kypru, Maltě a Slovinsku, z nichž každý obdrží méně než dvě procenta z částky, která je v rámci finančního mechanismu EHP k dispozici, umožněno předkládat návrhy projektů vhodné velikosti kdykoliv během smluvního období až do celkové částky alokace.

V souladu s článkem 6 Protokolu 38a se v listopadu 2006 a poté opět v listopadu 2008 provede přezkoumání s cílem přerozdělit všechny zbývající nevyužité finanční prostředky na vysoce prioritní projekty kteréhokoli přijímajícího státu.

Nepřidělené prostředky se převedou na konci každého roku do alokace následujícího roku, aniž je dotčeno možné přerozdělení prostředků výše uvedených.

1.10 Náklady na řízení

V souladu s čl. 8 odst. 3 Protokolu 38a se náklady na řízení finančního mechanismu EHP hradí z celkové částky 600 miliónů eur. Výbor stanovil tyto náklady na 4 % z této částky. Během smluvního období může *Výbor* svoje rozhodnutí přezkoumat.

Náklady na řízení zahrnují náklady na provoz KFM, náklady spojené s fungováním *Výboru* a náklady na audity prováděné Radou auditorů ESVO nebo jejími zástupci.

Obecné administrativní náklady vynaložené přijímajícím státem nejsou hrazeny finančním mechanismem EHP. Specifické náklady, jako jsou např. náklady související s ročními jednáními, však mohou být z finančního mechanismu EHP hrazeny.

2. PROJEKTY A PROJEKTOVÁ POMOC

Projekty financované finančním mechanismem EHP musí přispívat ke zmírňování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru. Musí být v souladu s prioritami přijímajících států a příslušnými ujednáními s Evropskou unií. Všechny projekty musí být v souladu s příslušnou legislativou Evropské unie a dodržovat příslušné národní a místní právní předpisy.

2.1 Prioritní sektory

V souladu s Protokolem 38a jsou granty k dispozici pro projekty v následujících prioritních sektorech:

- ochrana životního prostředí včetně životního prostředí člověka, mj. snižováním znečištění ovzduší a podporou využívání obnovitelných zdrojů energie;
- podpora udržitelného rozvoje zlepšeným využíváním a řízením zdrojů;
- uchovávání evropského kulturního dědictví včetně veřejné dopravy a obnovy měst;
- rozvoj lidských zdrojů, mj. podporou vzdělávání a odborné přípravy, posilováním správních kapacit místní samosprávy či jejích orgánů nebo posilováním veřejných služeb jimi poskytovaných, jakož i posilováním demokratických procesů, které tomu napomáhají;
- zdravotnictví a péče o děti.

Vědecký výzkum může být způsobilý pro toto financování pokud se zaměřuje na jeden nebo více prioritních sektorů.

2.2 Typy projektů

Národní kontaktní místo může předkládat návrhy na jednotlivé projekty, programy (skupiny projektů) a specifické formy grantové pomoci (blokové granty) a prostředky na přípravu projektů. Vhodnost různých typů projektové pomoci se může lišit v závislosti mj. na stanovených cílech, daném odvětví a celkové rozvaze nutné pro efektivní implementaci projektů.

Předkládání žádostí pro všechny typy projektové pomoci se provádí v souladu s postupy pro předkládání žádostí schválenými *Výborem*.

2.2.1 Individuální projekty

Projekt je ekonomicky nedělitelnou řadou prací plnících přesnou technickou funkci a s jasně identifikovatelnými cíly. Žádost pro individuální projekt může zahrnovat jeden nebo více sub-projektů. Tyto sub-projekty musí být definovány v žádosti předložené Výboru.

Částka grantové pomoci, o kterou se žádá, obvykle není menší než 250 000 eur.

Individuální projekty se implementují v souladu se postupy pro individuální projekty přijatými *Výborem*.

2.2.2 Programy (skupiny projektů)

Pro usnadnění implementace komplexnějších a nákladných strategií může přijímající stát předložit návrhy na programy (skupiny projektů). Program je koordinované portfolio jednotlivých projektů připravených a dodaných představitelem partnerství a zaměřených na společné prostorově/sektorové/tématicky definované cíle.

Žádosti pro programy podávají podrobný a komplexní popis všech aspektů navrhovaného programu: jeho hlavní cíle, označení projektových aktivit, které dohromady budou tvořit program a časový plán činností s navrhovaným systémem implementace.

Přijímající stát schvaluje zprostředkovatele programu, který funguje jako odpovědná osoba a bude odpovědný za implementaci schváleného programu v souladu s postupy pro programy (skupiny projektů) přijatými *Výborem*.

Termíny a podmínky projektové pomoci a úlohy a odpovědnosti jednotlivých stran budou stanoveny v grantové dohodě.

2.2.3 Specifické formy grantové pomoci

Státy ESVO a přijímající státy uzavřením memoranda o porozumění podle článku 1.5 řeší nutnost zřízení specifických forem grantové pomoci.

2.2.3.1 Blokové granty

Pro usnadnění implementace projektů může být omezené procento celkové částky přiděleno na blokové granty případně, kdy je každý dílčí projekt nebo konečný příjemce příliš malý na to, aby byl efektivně řízen individuálně nebo předem určen.

Blokový grant je fond zřízený pro jasně definovaný účel, který může poskytovat pomoc jednotlivcům, organizacím nebo institucím.

V žádosti bude uveden zprostředkovatel blokového grantu v přijímajícím státě, který ponese odpovědnost za implementaci blokového grantu v souladu s postupy pro blokové granty přijatými *Výborem* a se smluvními podmínkami stanovenými v grantové dohodě.

Zprostředkovatel blokového grantu mj. oznamuje dostupnost grantové pomoci, hodnotí žádosti, vybírá akce, přiděluje finanční prostředky konečným příjemcům a monitoruje průběh blokového grantu.

2.2.3.2 Podpora na přípravu projektů

Pro usnadnění přípravy projektů předkládaných finančnímu mechanismu EHP a na podporu zakládání nových partnerství vytvářených pro účely navrhování a implementace nových projektů může být zřízena podpora na přípravu projektů.

Poskytnutím příspěvku z podpory na přípravu projektů mohou být mj. podporovány inovativní přístupy, komplexní projektová témata a vytvoření nových partnerství.

Podpora na přípravu projektů se implementuje v souladu s postupy na podporu pro přípravu projektů přijatými *Výborem*.

Výbor může pověřit řízením podpory na přípravu projektů zprostředkovatele v přijímajícím státě a nebo KFM.

3. VÝDAJE A FINANCOVÁNÍ

3.1 Oprávněnost výdajů

3.1.1 Doplnková pomoc

Finanční mechanismus EHP je určený jako doplňková pomoc pro přijímající stát. Poskytuje doplňkový zdroj financování a nenahrazuje finanční podporu z jiných zdrojů.

3.1.2 Počáteční datum pro oprávněnost výdajů

Výdaje vynaložené před datem, kdy *Výbor* rozhodne o přidělení finančních prostředků, nejsou oprávněné pro grantovou podporu.

3.1.3 Konec období oprávněnosti výdajů

Konečné datum pro oprávněnost se pevně stanoví v grantové dohodě. Jde o 24 měsíců po plánovaném datu dokončení projektu.

3.1.4 Daň z přidané hodnoty a jiné daně a poplatky

Výdaje související s DPH a jinými daněmi, odvody a poplatky jakékoli povahy, které ze zákona nemůže přijímající stát zpětně kompenzovat jsou oprávněné pro financování.

3.1.5 Podrobné předpisy o oprávněnosti výdajů

Všechny činnosti spolufinancované z finančního mechanismu EHP budou podléhat podrobným ustanovením o oprávněnosti přijatým *Výborem*.

3.2 Výše grantové pomoci a spolufinancování

Přijímající stát zajistí úplné financování projektů.

Příspěvek ze států ESVO ve formě grantů se stanoví případ od případu při zohlednění všech příslušných faktorů. V souladu s článkem 4 Protokolu 38a nepřekročí výše grantu 60 % projektových nákladů s výjimkou projektů financovaných z přidělů centrálních, regionálních a místních rozpočtů, kdy příspěvek nesmí překročit 85 % celkových nákladů. Limity Evropského společenství pro spolufinancování nesmí být v žádném případě překročeny.

Kombinovaná podpora z finančního mechanismu EHP, Norského finančního mechanismu a Evropského společenství nebo jiných grantů obecně nepřekročí 90 % celkových výdajů.

Podpora z finančního mechanismu EHP nenahrazuje jiné zdroje financování včetně místních grantů, subvencovaných prostředků, bankovních půjček nebo exportních úvěrů.

3.2.1 Projekty generující příjmy

Při stanovení výše grantu, o který žádá, vezme přijímající stát v úvahu odhadované čisté příjmy, které může projekt generovat během své ekonomické životnosti.

Výbor může upravit částku grantu podle úrovně příjmů které projekt generuje v souladu s postupy pro projekty generující příjmy přijatými *Výborem*.

3.2.2 Uplatnění principu „znečišťovatel platí“

Přijímající stát vezme v úvahu při stanovení výše grantu, o který žádá, princip „znečišťovatel platí“.

Výbor může výši grantu upravit tak, aby zajistil uplatnění tohoto principu..

3.3 Překročení nákladů a úspory investičních rozpočtů

Přijímající stát přebírá plnou odpovědnost za realizaci projektu. V případě kdy skutečné náklady projektu překročí rozpočtové náklady uvedené v grantové dohodě, zajistí přijímající stát dodatečné financování.

Jsou-li konečné náklady projektu nižší než celkové náklady uvedené v grantové dohodě, sníží se úměrně celková suma vyplaceného grantu. Poměrná část grantu však zůstane stejná. *Výbor* může přerozdělit nevyužité finanční prostředky na nové projekty nebo rozšíření projektů právě probíhajících.

Žádosti o přerozdělení prostředků se zpracovávají stejným způsobem jako žádosti o ostatní projekty.

4. POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTÍ

4.1 Žadatelé

O pomoc mohou žádat všechny instituce veřejného nebo soukromého sektoru a nevládní neziskové organizace (NNO) zřízené jako právnické osoby v přijímajících státech a vykonávající svoji činnost ve veřejném zájmu - např. národní, regionální a místní úřady, vzdělávací/výzkumné instituce, instituce ochrany životního prostředí, dobrovolné a společenské organizace a partnerství veřejného a soukromého sektoru.

4.2 Oznámení o dostupnosti grantů finančního mechanismu EHP

Přijímající stát musí oznámit dostupnost grantů veřejnosti.

4.3 Jazyk

Veškerá komunikace mezi finančním mechanismem EHP a přijímajícím státem bude probíhat v angličtině.

Originální dokumenty (v jiných jazycích než je angličtina) zaslané finančnímu mechanismu EHP musí být doloženy anglickým překladem. Za přesnost překladu nese plnou odpovědnost přijímající stát.

4.4 Žádost

Aniž je dotčen čl. 1.9 odst. 4 přijímající stát alespoň jednou a nejvíce čtyřikrát do roka předkládá KFM žádosti o podporu. Spolu s každou žádostí předloží *Národní kontaktní místo* zdůvodněné stanovisko k navrhovaným projektům.

Žádosti se předkládají v souladu s *Postupy pro zpracování žádosti přijatými Výborem*.

Přijímající stát může předložit KFM návrh záměru projektu před tím než předloží kompletní žádost. KFM na základě tohoto návrhu projektu poskytne předběžné posouzení kompatibility projektu s Protokolem 38a, těmito *Pravidly a postupy* a dalšími posupy přijatými *Výborem*. KFM může poskytnout přijímajícímu státu pomoc při další přípravě projektu.

4.5 Hodnocení ze strany KFM

Poté co KFM potvrdí, že projekt je v souladu s Protokolem 38a, těmito *Pravidly a postupy* a dalšími postupy přijatými *Výborem*, je žádost podrobena hodnocení, které organizuje KFM. Obvykle toto hodnocení provádí nezávislá instituce jmenovaná a smluvně zajištěná KFM.

Hodnotící instituce předloží svůj posudek KFM. Přijímající stát obdrží kopii zprávy a předloží své připomínky k ní KFM.

4.6 Posouzení ze strany Komise

Evropská komise posoudí navrhované projekty z hlediska jejich souladu s cíli Společenství a své připomínky sdělí *Výboru*. Posouzení proběhne poté co byla vypracována hodnoticí zpráva. KFM předá Komisi příslušnou dokumentaci.

4.7 Rozhodnutí Výboru pro finanční mechanismus EHP

Na základě žádostí, posudků a kontroly ze strany Komise předkládá KFM *Výboru* odůvodněné doporučení pro rozhodnutí.

Výbor se bude snažit poskytnout odůvodněné rozhodnutí do dvou měsíců od data přijetí dokumentace, kterou KFM považuje za kompletní.

Aniž jsou dotčeny priority stanovené v článku 3 Protokolu 38a, Výbor projekty ohodnotí a určí zda přispívají ke zmírňování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru. Ve svém posouzení Výbor zvaží zejména dopad projektu, jeho efektivitu nákladů, udržitelnost a dlouhodobé přínosy pro přijímající stát.

Výbor zašle přijímajícímu státu dopis s nabídkou grantu/odůvodněné zamítnutí. Dopis s nabídkou grantu specifikuje lhůtu pro přijetí nabídky.

Nabídka je podmíněna přijetím podmínek stanovených v grantové dohodě ze strany přijímajícího státu.

V případě odůvodněného odmítnutí může *Výbor* umožnit přijímajícímu státu ještě jednou předložit přepracovaný návrh projektu.

4.8 Grantová dohoda

Výbor a přijímající stát uzavřou grantovou dohodu pro každý projekt, programy (skupiny projektů) nebo specifické formy grantové pomoci dohodnuté mezi stranami.

Grantové dohody upravují smluvní podmínky grantové pomoci a úlohy a odpovědnosti jednotlivých stran.

5. IMPLEMENTACE

Přijímající stát nese odpovědnost za implementaci a další využití výsledků projektů, stejně jako za předkládání zpráv o výsledcích.

5.1 Předkládání zpráv a monitorování

Přijímající stát odpovídá za předkládání zpráv o projektech a jejich monitorování. Předkládání zpráv probíhá na základě ukazatelů dohodnutých s KFM.

Přijímající stát mj. podává alespoň jednou za rok zprávu o:

- postupu v souladu s plány a rozpočty;
- odchylkách od časového harmonogramu projektu a možných dopadech na projekt;
- průběhu veřejných soutěží a zadávání veřejných zakázek;
- dokončení projektu podle článku 7 těchto Pravidel a postupů.

KFM může kdykoli požádat přijímající stát o další informace. Předkládání zpráv probíhá v souladu s postupy na předkládání zpráv a monitorování přijatými *Výborem*.

5.2 Externí monitorování ze strany KFM

KFM monitoruje projekty na základě plánu monitorování aby zajistil plnění grantových dohod. Za tímto účelem obvykle využívá služeb monitorovacího agenta. Kopie zpráv monitorovacího agenta se zasílají přijímajícímu státu.

Monitorování probíhá v souladu a postupy pro předkládání zpráv a monitorování přijatými *Výborem*.

5.3 Platby

Grantová pomoc se poskytuje formou proplácení již vynaložených a zdokumentovaných nákladů podle schváleného časového rozvrhu plateb.

Avšak platby související se specifickými formami grantové pomoci mohou být zčásti prováděny jako zálohové platby. U individuálních projektů a programů (skupiny projektů) může být provedena zálohová platba až do výše 10 %, je-li zdůvodněna přijímajícím státem a ze strany *Výboru* považována za nezbytnou.

Žádosti o platbu se zasílají na KFM. Musí být doloženy všemi nezbytnými dokumenty dokladující splnění podmínek pro každou platbu.

KFM zajistí, aby všechny podmínky pro platby byly splněny (včetně dostupnosti spolufinancování) před provedením platby. Za tímto účelem KFM obvykle využívá služeb platebního agenta.

Platby probíhají na určený účet přijímajícího státu. Přijímající stát převede finanční prostředky navrhovatelům, prostředníkům a jiným příjemcům do 15 dnů od přijetí platby.

Přijímající stát může požádat, aby platby byly provedeny přímo ve prospěch navrhovatelů nebo prostředníků. V takovém případě přebírá přijímající stát veškerou odpovědnost a rizika.

Platby se provedou v souladu s postupy na provádění plateb přijatými *Výborem*.

5.4 Publicita

Přijímající stát zajistí, aby informace o existenci finančního mechanismu EHP i schválených projektech byly sděleny uživatelům a široké veřejnosti co možná nejefektivnějším způsobem a aby se příspěvkům z finančního mechanismu EHP dostalo dostatečné publicity. *Národní kontaktní místo* zajistí, aby pro každý projekt byl předložen návrh plánu na publicitu společně se žádostí.

Opatření pro zajištění publicity se přijímají v souladu s postupy pro publicitu přijatými *Výborem*.

6. AUDITY A FINANČNÍ KONTROLA

6.1 *Transparentnost a evidence dokumentů*

Přijímající stát zajistí záznam o provedení auditu u operací spolufinancovaných finančním mechanismem EHP, který umožní:

- odsouhlasení souhrnných částek potvrzených KFM s jednotlivými záznamy o výdajích a originálními doklady uloženými na různých administrativních stupních, včetně konečných příjemců, kdy tito nejsou konečnými příjemci finančních prostředků (grantu), institucí nebo firem provádějících činnosti a
- ověření přidělení a převodu disponibilních finančních prostředků z finančního mechanismu EHP a národních zdrojů.

Přijímající stát zajistí, aby všechny originální dokumenty zůstaly k dispozici pro kontrolu po dobu 10 let po dokončení projektu.

6.2 *Finanční kontrola, audit a opatření přijímajícího státu proti podvodům*

Přijímající stát je odpovědný za finanční kontrolu a audit schválených projektů. Nejvyšší kontrolní instituce přijímajícího státu se na této činnosti podílí a má právo provádět audity projektů. Přijímající stát přijme veškerá opatření nezbytná pro prevenci a odhalování podvodů a chybných plateb.

Národní kontaktní místo přijímajícího státu zodpovídá KFM, *Výboru* a Radě auditorů ESVO za hospodaření s finančními prostředky a za všechny záležitosti týkající se finanční kontroly, auditu a prevence proti podvodům.

Každý rok se KFM předkládá plán auditu a souhrn zpráv o provedených auditech. Zprávy o provedených auditech jsou k dispozici KFM, *Výboru* a Radě auditorů ESVO nebo jejich zástupcům. Přijímající stát zajistí účinné a rychlé vyšetření všech podezřelých a skutečných případů podvodů a nesrovnalostí.

Přijímající stát okamžitě vrátí neprávem vyplacené částky do finančního mechanismu EHP. Všechny podezřelé i skutečné případy podvodů a chyb, stejně jako veškerá opatření přijatá národními úřady v souvislosti s nimi musí být bez prodlení oznámena KFM.

6.3 *Rada auditorů ESVO*

Rada auditorů ESVO funguje jako příslušný úřad pokud jde o provádění auditů jménem států ESVO.

Rada auditorů ESVO může provádět audity všech projektů finančního mechanismu EHP i řízení finančního mechanismu EHP ze strany přijímajícího státu. Zástupci přijímajícího státu na požádání doprovázejí auditory a zajišťují jim veškerou nezbytnou pomoc.

Auditorům bude umožněn přístup ke všem dokumentům a informacím jaké považují za vhodné, včetně těch, které byly vytvořeny nebo uloženy v elektronické podobě. Zejména získají přístup k účtům auditovaných institucí a dokumentům týkajícím se výdajů financovaných grantem z finančního mechanismu EHP. Auditóři budou požívat stejných práv jako jsou práva udělená vlastním rovnocenným úřadům přijímajícího státu. Rada auditorů ESVO bude mít také neomezený přístup k projektům implementovaným soukromými nebo komerčními institucemi a nevládními neziskovými organizacemi (NNO).

Rada auditorů ESVO předem informuje přijímající stát o prováděném auditu/inspekci.

6.4 Audity a inspekce organizované Výborem pro finanční mechanismus EHP

Výbor může organizovat audity a inspekce. Zástupci přijímajícího státu doprovázejí na požádání pověřené zástupce *Výboru* a poskytnou jim veškerou nezbytnou pomoc.

Pověřeným zástupcům bude umožněn přístup ke všem dokumentům a informacím, které považují za vhodné, včetně těch, které byly vytvořeny nebo uloženy v elektronické podobě. Zejména budou mít získat přístup k účtům auditovaných institucí a dokumentům týkajícím se výdajů financovaných grantem z finančního mechanismu EHP. Auditóři mají požívat stejných práv jako jsou práva udělená vlastním rovnocenným úřadům přijímajícího státu. Pověření zástupci budou mít také neomezený přístup k projektům implementovaným soukromými nebo komerčními institucemi a NNO.

Rada auditorů ESVO je informována a je jí dána možnost účastnit se těchto auditů.

Výbor informuje předem přijímající stát o prováděném auditu/inspekci.

7. DOKONČENÍ PROJEKTŮ

7.1 Dokončení projektů

Přijímající stát připraví zprávu o dokončení projektu podle požadavků uvedených v grantové dohodě. KFM provede konečnou výplatu na základě zprávy o dokončení projektu.

Zpráva o dokončení musí být vypracována v souladu s postupy pro podávání zpráv a monitorování přijatými *Výborem*.

7.2 Ex post hodnocení

Výbor může ze své vlastní iniciativy nebo na základě návrhu přijímajícího státu rozhodnout, že bude provedeno ex post hodnocení určitých projektů. Ex post hodnocení provede nezávislá instituce, jiná než monitorovací agent nebo přidružené subjekty. Orgán provádějící ex post hodnocení projektu předloží zprávu *Výboru*.

Zpráva o ex post hodnocení nenahrazuje další požadavky na předkládání zpráv.

7.3 Další povinnosti po dokončení

Přijímající stát zajistí, aby projekty byly v provozu alespoň 10 let poté co byly dokončeny, nestanoví-li grantové dohody jinak.

Ex post hodnocení projektů, které prokáže nesoulad s Pravidly a postupy a grantovými dohodami může být pro *Výbor* důvodem k přijetí opatření k nápravě, včetně nárokování vrácení finančních prostředků.